

Odluku o izmjeni i dopuni Metodologije utvrđivanja i promjene promjenjivih kamatnih stopa na dana kredite i primljene depozite građana

I.

Ovom Odlukom mijenja se i dopunjuje Odluka o izmjeni i dopuni Metodologije utvrđivanja i promjene promjenjivih kamatnih stopa na dane kredite i primljene depozite građana broj UZ-162-18 od 17. travnja 2018. godine.

II.

U Odluci o izmjeni i dopuni Metodologije utvrđivanja i promjene promjenjivih kamatnih stopa na dana kredite i primljene depozite građana broj UZ-162-18 mijenja se točka 3.1 Referentne kamatne stope koja sada glasi:

3.1. Referentne kamatne stope

Kao Referentnu kamatnu stopu za utvrđivanje varijabilnog dijela Promjenjive kamatne stope Banka može koristiti sljedeće kamatne stope:

1. EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate),
2. LIBOR (London Interbank Offered Rate),
3. ZIBOR (Zagreb Interbank Offered Rate),
4. NRS (Nacionalna referentna stopa)

EURIBOR (Euro Interbank Offered Rate) je referentna kamatna stopa koja se određuje na europskom međubankarskom tržištu. Utvrđuje se dnevno kao prosječna stopa po kojoj reprezentativne banke međusobno daju u zajam neosigurana novčana sredstva. Takva prosječna kamatna stopa kasnije se koristi i kao referentni pokazatelj cijene novca te se koristi i izvan međubankarskog tržišta. Utvrđuje se samo za EUR kao valutu te postaje važeća dva dana nakon dana objave.

Šestomjesečni EURIBOR predstavlja trošak neosiguranog zaduženja koje su uključene banke spremne platiti za EUR na rok od 6 mjeseci. Podaci o visini EURIBOR-a su javno dostupni na informacijskim sustavima Reuters i Bloomberg.

LIBOR (London Interbank Offered Rate) je londonska međubankovna ponudbena kamatna stopa koja se obračunava na međusobne kredite banaka koje posluju na londonskom tržištu kapitala. LIBOR se utvrđuje svakog radnog dana u Londonu i Banka ga primjenjuje dva radna dana nakon datuma utvrđivanja. Podaci o visini stopa LIBOR-a su javno dostupni na informacijskim sustavima Reuters i Bloomberg.

Šestomjesečni LIBOR za CHF računa se na temelju podataka o trošku neosiguranog zaduženja koje su (uključene) Banke spremne platiti za CHF na rok od šest mjeseci.
Šestomjesečni LIBOR za USD računa se na temelju podataka o trošku neosiguranog zaduženja koje su (uključene) Banke spremne platiti za USD na rok od šest mjeseci.

ZIBOR (Zagreb Interbank Offered Rate) je prosječna međubankarska kamatna stopa po kojoj vodeće hrvatske banke nude kunska sredstva putem neosiguranih oročenih depozita na rok od jednog dana do dvanaest mjeseci.

ZIBOR se utvrđuje svakog radnog dana u Hrvatskoj i Banka ga primjenjuje dva radna dana nakon datuma utvrđivanja.

Podaci o visini stopa ZIBOR-a su javno dostupni na informacijskim sustavima Thomson Reuters i Bloomberg.

Šestomjesečni ZIBOR se računa na temelju podataka o visini kamatnih stopa na rok od 6 mjeseci kotiranih od strane 8 najvećih hrvatskih banaka.

NRS (Nacionalna referentna stopa) predstavlja prosječni trošak izvora sredstava hrvatskog bankarskog sektora (banaka i štednih banaka), s obzirom na određeni protekli period, vrstu izvora (depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora, ostali izvori sredstava banaka) i relevantnu valutu. NRS predstavlja prosječnu kamatu koju bankarski sektor plaća kako bi pribavio sredstva potrebna za kreditno poslovanje.

Nacionalna referentna stopa za pojedinu od valuta izračunava se na tri osnove, odnosno:

- na temelju javno dostupnih podataka o troškovima financiranja iz sredstava prikupljenih depozita fizičkih osoba (NRS1, u smislu ove Metodologije),
- na temelju javno dostupnih podataka o troškovima financiranja iz sredstava prikupljenih ukupnih depozita fizičkih osoba i pravnih osoba nefinancijskog sektora (NRS2, u smislu ove Metodologije), te
- na temelju javno dostupnih podataka o troškovima financiranja iz svih glavnih izvora sredstava od svih fizičkih i pravnih osoba, uključujući i one iz finansijskog sektora (NRS3, u smislu ove Metodologije).

NRS je stopa prosječnih troškova izvora sredstava hrvatskoga bankovnog sektora (banaka i štednih banaka), s obzirom na određeno proteklo razdoblje (3, 6 ili 12 mjeseci), vrstu izvora (depoziti fizičkih osoba, depoziti pravnih osoba iz nefinancijskog sektora, svi ostali izvori sredstava banaka) i relevantnu valutu (HRK, EUR, USD, CHF).

Do izještajnog datuma 31. prosinca 2019. NRS je izračunavala i objavljivala Hrvatska udružba banaka (HUB), na osnovi pokazatelja poslovanja kreditnih institucija koje je objavljivala Hrvatska narodna banka (HNB), a od izještajnog datuma 31. ožujka 2020. NRS izračunava i objavljuje HNB.

Prema obuhvatu sredstava razlikuju se sljedeće tri vrste NRS-a:

NRS1 – NRS za sredstva fizičkih osoba (izračunava se za valute HRK i EUR)

NRS2 – NRS za sredstva fizičkih osoba i pravnih osoba iz nefinancijskog sektora (izračunava se za valute HRK i EUR)

NRS3 – NRS za sva sredstva primljena od svih fizičkih i pravnih osoba, uključujući i one iz finansijskog sektora (izračunava se za valute HRK, EUR, CHF i USD).

Svaki od ova tri NRS-a izračunava se za razdoblje od 3, 6 i 12 mjeseci. Naziv svakog NRS-a sadržava u sebi jasnu naznaku obuhvata sredstava (obuhvat **1**, **2** ili **3**), naznaku duljine razdoblja na koje se odnose izvorni podaci na osnovi kojih se NRS izračunava (**3M**, **6M** ili **12M**) te oznaku valute sredstava (**HRK**, **EUR**, **USD**, **CHF**), ukupno 24 indeksa. Pritom, sredstva u kunama s valutnom klauzulom uključuju se u valutu uz koju su indeksirana (a ne u kunska sredstva). Primjerice, šestomjesečni NRS, izračunat na osnovi podataka o depozitima fizičkih osoba u eurima i u kunama s valutnom klauzulom u eurima (NRS1) označuje se kao "**6M NRS1 EUR**".

NRS se, za pojedinu valutu, određeni obuhvat izvora sredstava i razdoblje na koje se podaci odnose, računa na sljedeći način:

- izračuna se ukupni kamatni trošak bankovnog sektora u cijelom razdoblju s obzirom na tu valutu i obuhvat izvora sredstava
- izračuna se prosječno stanje glavnih izvora sredstava u cijelom razdoblju s obzirom na tu valutu i obuhvat izvora sredstava
- izračuna se omjer prethodno izračunatoga ukupnoga kamatnog troška i prosječnog stanja izvora sredstava, te se taj omjer podijeli s ukupnim brojem dana u cijelom razdoblju i pomnoži s 365 (ili 366) ako razdoblje obuhvaća veljaču prijestupne godine), kako bi se dobio NRS izražen na godišnjoj razini.

U datoteci "Nacionalna referentna stopa (NRS)" HNB na svojim internetskim stranicama objavljuje agregirane pokazatelje troškova financiranja (list "TROŠKOVI") i izvora na koje se ti troškovi odnose (list "IZVORI") te izračunati NRS za promatrano tromjesečje (listovi "3M NRS", "6M NRS" i "12M NRS"). Objava novih podataka obavlja se tromjesečno u skladu s Kalendarom objava, koji se nalazi na internetskoj stranici HNB-a.

Datoteka se objavljuje na poveznici www.hnb.hr/nrs u sklopu HNB-ovih internetskih stranica.

U navedenoj datoteci objavljuju se tromjesečni troškovi, mjesечni izvori i izračunati NRS za referentna razdoblja počevši od 1. tromjesečja 2020. Posebno se objavljuju i obrazloženja eventualnih intervencija HNB-a u izračun nekog od objavljenih agregiranih pokazatelja troškova ili izvora, u skladu s ovom Metodologijom, bez navođenja naziva konkretnih banaka. Navedeni podaci objavljuju se na internetskim stranicama šezdesetoga dana nakon isteka izvještajnoga razdoblja na koje se oni odnose. Iznimno, ako je to neradni dan, objava se pomiče na prethodni radni dan.

Banka primjenjuje sljedeće NRS-e:

Šestomjesečne NRS1 i NRS2 za EUR ("6M NRS1 za EUR" i „6M NRS2 za EUR") i šestomjesečne NRS1 i NRS2 za kune ("6M NRS1 za HRK" i „6M NRS2 za HRK").

Banka može ugovarati i referentne kamatne stope i stope prosječnog troška financiranja bankovnog sektora u Republici Hrvatskoj bilo koje druge ročnosti, pored šestomjesečne, pod uvjetom da se i one izračunavaju i objavljaju po istim pravilima kao i šestomjesečne (primjerice tromjesečni NRS1 i NRS2 za EUR i kune, tromjesečni LIBOR za CHF i sl.).

Banka trenutno primjenjuje slijedeće referentne kamatne stope:

Šestomjesečni EURIBOR koristi se kao referentna kamatna stopa za određivanje visine varijabilnog dijela kamatne stope za kredite s valutnom klauzulom izraženom u kunskoj protuvrijednosti iznosa u EUR osigurane založnim pravom na stambenoj nekretnini.

Šestomjesečni NRS 1 za EUR koristi se kao referentna kamatna stopa za kredite s valutnom klauzulom izraženom u kunskoj protuvrijednosti iznosa u EUR osigurane založnim pravom na stambenoj nekretnini.

Šestomjesečni NRS2 za EUR koristi se kao referentna kamatna stopa za određivanje visine varijabilnog dijela kamatne stope za kredite s valutnom klauzulom izraženom u kunskoj protuvrijednosti iznosa u EUR koje kao instrument osiguranja nemaju založno pravo na stambenoj nekretnini.

Šestomjesečni NRS 1 za kune koristi se kao referentna kamatna stopa za određivanje visine varijabilnog dijela kamatne stope za kredite u kunama osigurane založnim pravom na stambenoj nekretnini.

Šestomjesečni NRS2 za kune koristi se kao referentna kamatna stopa za određivanje visine varijabilnog dijela kamatne stope za kredite u kunama koje kao instrument osiguranja nemaju založno pravo na stambenoj nekretnini .

Šestomjesečni LIBOR za CHF koristi se kao referentna kamatna stopa za određivanje visine varijabilnog dijela kamatne stope za kredite s valutnom klauzulom izraženom u kunskoj protuvrijednosti iznosa u CHF.

Šestomjesečni LIBOR za USD koristi se kao referentna kamatna stopa za određivanje visine varijabilnog dijela kamatne stope za kredite s valutnom klauzulom izraženom u kunskoj protuvrijednosti iznosa u USD.

Ukoliko Banka odobrava stambene kredite u kunama s valutnom klauzulom u EUR, u samoj će Odluci o plasmanu biti definirano koja se referentna kamatna stopa uzima za određivanje visine varijabilnog dijela kamatne stope.

Banka Klijente upozorava o rizicima promjenjivosti kamatnih stopa. Pri tome treba istaknuti da NRS predstavlja prosječni trošak financiranja hrvatskog bankarskog sektora te je kao takva prilagođenija hrvatskim gospodarskim i finansijskim prilikama.

S druge strane međunarodne referente kamatne stope (EURIBOR, LIBOR) se formiraju na međunarodnom tržištu kapitala te su kao takve više podložne svim pozitivnim i negativnim promjenama na svjetskom finansijskom tržištu.

Iako je hrvatsko tržište dio međunarodnog tržišta, kretanje navedenih parametara ne mora nužno korespondirati gospodarskim i finansijskim kretanjima na hrvatskom finansijskom tržištu.

III.

Ostali dijelovi Odluke o izmjeni i dopuni Metodologije utvrđivanja i promjene promjenjivih kamatnih stopa na dane kredite i primljene depozite građana broj UZ-162-18 od 17. travnja 2018. godine ostaju nepromijenjeni.

Ova Odluka stupa na snagu i primjenjuje se od 26. svibnja 2020. godine.